

Kanun Numarası	5027
Başlığı	2004 MALİ YILI BÜTÇE KANUNU
Kabul Tarihi	24/12/2003
Kabul Edildiği Birleşim	22.Dönem 2.Yasama Yılı 35.Birleşim
Cumhurbaşkanlığına Gidiş Tarihi	26/12/2003
Cumhurbaşkanlığından Geliş Tarihi	27/12/2003
Cumhurbaşkanınca Yapılan İşlem	Onay
Resmi Gazete Tarihi	28/12/2003
Resmi Gazete Numarası	25330 (Mükerrer)
Diğer Bilgiler	Tasarı/Teklif Bilgileri ve Komisyon Raporları

Dönemi ve Yasama Yılı	22/2
Esas Numarası	1/688
Başkanlığa Geliş Tarihi	18/10/2003
Tasarının Başlığı	2004 Mali Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı
Tasarının Özeti	2004 Mali Yılı Genel Bütçe Kanunu
Tasarının Son Durumu	KANUNLAŞTI

Komisyon Tipi	Adı	Giriş Tarihi	Çıkış Tarihi	Yapılan İşlem	Karar Tarihi
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe Komisyonu	21/10/2003	20/11/2003	Raporunu Verdi	13/11/2003

Esas Komisyon Raporu(Sirasayısı) [284](#)

Kanun Numarası: [5027](#)

KARŞI OY YAZISI

1. Döviz kuru, enflasyon hedefi, ihracat ve ithalat rakamları ile cari açık rakamı birbirleriyle tutarlı değildir.

2. Makro ekonomik hedefler çerçevesinde 2004 yılı büyümesi değerlendirildiğinde büyümenin kaynağının önemli ölçüde yine ihracat ve stok artışı olacağı anlaşılmaktadır. 2004 yılı programına göre toplam tüketim harcamalarının Gayri Safi Millî Hasılaya (GSMH) olan oranının hala 2000 ve 2001 yıllarının gerisinde olacağı dikkate alınırca iç tüketim harcamalarından kaynaklanmayan bir büyümenin sürdürülebilirliği tartışmalı olacaktır.

3. Uygulanmakta olan istikrar programının performans kriterine göre borcun sürdürülebilirliğini göstermek ve kamu borç stokunu azaltmak amacıyla her yıl GSMH'nin yüzde 6.5'i oranında faiz dışı fazla verilmesi gerekmektedir. Yüzde 6.5 oranının oldukça yüksek bir oran olması nedeniyle bu hedefe ulaşılabilmesi için harcamaların kısılması ve gelirlerin artırılması gerekmektedir.

Hükümet 2003 yılı bütçesinde olduğu gibi 2004 yılı bütçesinde de yatırım harcamalarını kısmak suretiyle faiz dışı fazla hedefine ulaşacak bir denge kurmuştur. 2002 yılı konsolide bütçesinde aynı krediler hariç 6.8 katrilyon lira olan yatırım harcamalarının tutarı 2003 yılı bütçesinde aynı krediler dahil 7.9 katrilyon lira olarak planlanmış, ancak ek ödenek yasa tasarısıyla bu rakam 1.5 katrilyon liraya yakın bir kesinti yetkisiyle 6.5 katrilyon liraya indirilmiştir. 2004 yılı konsolide bütçe yatırım tutarı (sermaye transferleri hariç, aynı dış krediden karşılananlar dahil) 7.4 katrilyon lira olarak planlanmıştır. 2004 konsolide bütçe yatırım ödenekleri, aynı dış kredilerle karşılanan yatırımların 2002 yılı rakamlarına dahil olmadığı dikkate alınırca hâlâ 2002 yılı düzeyinin bile altındadır. Yatırım harcamalarından tasarruf büyümeyi orta ve uzun dönemde olumsuz etkileyecektir.

4. 2003 yılında 16.2 katrilyon liraya ulaşması beklenen sosyal güvenlik sistemi açıklarının 2004 yılında 15.9 katrilyon lira olarak hedeflenmiş olması gerçekçi gözükmemektedir. Açığın 2004 yılında 2003 yılına kıyasla azalması iki ihtimali akla getirmektedir. Ya açık gerçekçi bir şekilde hesaplanmamıştır ya da emeklilere yapılan sosyal destek ödemesinden tasarruf edilmesi söz konusudur.

5. Bağ-Kur ve SSK emeklilerine 2003 yılında 2.9 katrilyon liraya ulaşan tutarda yapılan sosyal destek ödemesinin 2004 yılı tutarında önemli bir azalma söz konusudur. Bunun anlamı enflasyondan kaynaklanan artışların zaman içinde emekli aylıklarına yansıtılarak sosyal destek ödemesinden vazgeçilmesidir.

Öte yandan emeklilerin harcamaları karşılığında topladıkları belgeler nedeniyle 2978 sayılı Kanuna göre almakta oldukları vergi iadesinin yüzde 50 oranında azaltılmasına ilişkin olarak Bakanlar Kurulu'nun yetkili kılınması yönündeki tasarı hükmü; Plan ve Bütçe Komisyonunun Cumhuriyet Halk Partili üyelerinin vermiş oldukları önerge üzerine metinden çıkarılmıştır.

Yine kamu çalışanlarının ücretlerinde hedeflenen enflasyon oranında yapılacak artışın yanında refah payı uygulamasına gidilmemiştir.

Anılan hususlar bütçenin sosyal yanının eksik olduğunu göstermektedir.

6. Vergi adaletinin önemli göstergesi olan “vergi gelirlerinin kompozisyonunda dolaysız-dolaylı vergilerin payı” yönünden 2004 yılı bütçesi değerlendirildiğinde ortaya çıkan tablonun 2003 yılına kıyasla bile daha olumsuz olduğu görülecektir. Vergi gelirleri toplamı içerisinde 2003 yılında yüzde 68 olan dolaylı vergilerin payı 2004 yılında yüzde 70'e çıkmaktadır.

Bu durum vergi sisteminin düşük ve orta gelirli aleyhine bir değişim içinde olduğunu göstermektedir.

7. Bütçe Kanununda Anayasa'nın 161 inci maddesine aykırı olarak bütçe ile ilgili olmayan çeşitli hükümler yer almaktadır.

Önceki yıllarda da var olan bu alışkanlığa son verilerek bütçe kanunlarına bütçe ile ilgili olmayan hükümlerin konulmasından kaçınılması gerekir.

Anılan nedenlerle 2004 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile Katma Bütçeli İdareler 2004 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı'na katılmıyoruz.

M. Akif Hamzaçebi Trabzon	Yakup Kepenek Ankara	Osman Kaptan Antalya
M. Mesut Özakcan Aydın	Ali Kemal Deveciler Balıkesir	Birgen Keleş İstanbul
Ali Kemal Kumkumoğlu İstanbul	Kemal Kılıçdaroğlu İstanbul	Hakkı Akalın İzmir
Gürol Ergin Muğla	Kazım Türkmen Ordu	Enis Tütüncü Tekirdağ
	Osman Coşkunolu Uşak	